

Energieconferentie 'Hallo 2024' Alkmaar, 8 januari 2024

10 jaar netcongestie is voor het bedrijfsleven een energieramp *Wat kunnen we er (zelf) aan doen?*

Friso de Zeeuw, voorzitter van het Economisch Forum 'Holland boven Amsterdam'

Ik wil eerst de urgentie van de netwerk-congestie voor het bedrijfsleven benadrukken. Wij omschrijven het als een *energie*ramp. De ellende begon 2,5 jaar geleden en het perspectief

was dat het 4 jaar zou duren. Inmiddels gaat het zeker nog 10 jaar duren. En de situatie daarna is ongewis.

Met veel creativiteit, samenwerking en innovaties moeten we het in die langere periode zien te redden. Soms met houtje touwtje en straks wellicht met volwaardige ‘energiehubs’.

In ons beeld is het toch een volledige verantwoordelijkheid van de overheid, die op dit punt gewoon gefaald heeft. Energievoorziening een basistaak van de overheid en voor het overgrote deel was de tekort-situatie voorzienbaar. Wij hebben ervoor gewaarschuwd. Tot zover de afdeling ellende en de schuldvraag. Punt. En nu naar de oplossingen.

Wat kan het bedrijfsleven zelf doen? Allereerst zoeken en vinden steeds meer bedrijven zelf een eigen, individuele oplossing, binnen het eigen bedrijf.

Meestal zijn *collectieve oplossingen* echter effectiever. Maar daar hangt wel wat aan vast. Het vergt nauwkeurig inzicht in je eigen energiegebruik en -huishouding. En die moet je willen delen met andere bedrijven, dat is best een stap, maar zonder dat gaat het niet. Voor een deel kunnen we dan de pieken omlaag brengen en de verdeling in het energieverbruik over de dag, de week en de maand verbeteren. Dat vergt geven en nemen en ruilen; het tast je autonomie aan.

Veel oplossingen zullen op het niveau van de bedrijventerreinen tot stand moeten komen voor een werkbare situatie, Met bijvoorbeeld energiehubs. Dat betekent ook dat we de organisatiegraad op de bedrijventerreinen omhoog moeten brengen. Ook handig in verband met de verduurzamingsopgave van bedrijventerreinen.

Daarom mijn aanmoediging aan onze bedrijven en ondernemingen: ken je energieverbruik precies. Overweeg om het te delen met anderen; dat is een randvoorwaarde voor ‘hubs’ en andere collectieve oplossingen. En organiseer je, bijvoorbeeld op het niveau van het bedrijventerrein. En zoek met elkaar naar passende oplossingen.

Wij als bedrijfsleven hebben *regionale centra voor verduurzaming* geëntameerd in de regio Alkmaar en in Westfriesland. In de Kop van Noord-Holland is deze in de maak. Een soort eerstelijns opvang in een vertrouwde omgeving. Daar wordt zo nodig doorverwezen naar specialisten en andere instanties. Die centra zijn van ‘ons eigen’ als bedrijfsleven (maar krijgen financiële ondersteuning van de overheid).

Wat vragen wij van de overheid? Allereerst ondersteuning met expertise en meedenken in oplossingen, uiteraard met door hun netwerkbedrijven Liander en Tennet.

In de tweede plaats voortvarendheid bij het op orde krijgen van het energienet, de investeringen die daarmee gemoeid zijn en de vergunningverlening voor kabels, schakelkasten, transformatorhuisjes en zwaardere verbindingen.

Ten derde is het van belang dat de regionale energiestrategieën (RES) voortaan afgestemd worden op de continuïteit van de energievoorziening en de netcapaciteit.

Punt vier. Wij verwachten van het provinciaal bestuur een *regierol* in aanspreekbaarheid, richting de netwerkbedrijven, bundeling van expertise (aanstelling van zogenaamde fixers) en organisatie. Ook verwachten wij passende *financiële ondersteuning* bij de realisering van slimme oplossingen met een onrendabele top

Het Alkmaarse bedrijventerrein Boekelermeer kreeg € 10 miljoen van de EU voor een eigen elektriciteitsnet. Prachtig, maar bij andere bedrijventerreinen staan deze middelen niet ter beschikking. Daar zullen we oplossingen moeten vinden met kleinere subsidiebedragen.

Met onze eigen inzet en nauwe samenwerking met overheden en netwerkbedrijven willen de energievoorziening overeind houden. Pas dan geldt het woord van het catechismus: ‘eerst ellende, dan verlossing en dan dankbaarheid’. Maar in dat laatste stadium zijn we nog lang niet beland.